

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul Legii pentru modificarea și completarea
Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000

Numele inițiatorului și a autorului, precum și a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000, elaborat de Ministerul Justiției în vederea executării indicației Guvernului 1513-244 din 17 mai 2014.

Argumentarea necesității de reglementare

Necesitatea pentru elaborarea proiectului de lege pentru modificarea și completarea Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 a servit sesizarea Curții Constituționale pentru controlul constituționalității sintagmei „la securitatea națională a Republicii Moldova” de la art. 4 lit. e) din Legea contenciosului administrativ de către avocatul parlamentar Aurelia Grigoriu invocând încălcarea prevederilor art. 4, 20, 53, 54 din Constituție precum și a Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Astfel, Curtea a analizat sesizarea avocatului parlamentar, precum și a solicitat opiniile Parlamentului, Președintelui Republicii Moldova, Guvernului, Consiliului Suprem de Securitate, Serviciului de Informații și Securitate și Ministerului Apărării, declarând neconstituțională litera e) a articolului 4 din Legea contenciosului administrativ.

În Hotărârea Curții Constituționale nr. 5 din 11 februarie 2014, Curtea a precizat că “funcționarea oricărei societăți democratice presupune în permanență ca premisă esențială în realizarea statului de drept necesitatea creării unui sistem instituționalizat de control capabil să „cenzureze” activitatea autorităților publice la orice nivel, astfel încât puterea deținută să nu devină o prerogativă la discreția celor ce o exercită.” Astfel, contenciosul administrativ are drept scop contracararea abuzurilor și exceselor de putere din partea autorităților publice, apărarea drepturilor persoanelor în spiritul legii, ordonarea activității autorităților publice, precum și asigurarea ordinii de drept. Totodată, în Hotărârea nr. 16 din 28 mai 1998 Curtea a subliniat: “Pentru asigurarea protecției efective a drepturilor omului nu este suficient a consacra drepturile materiale și a preciza pe cale constituțională condițiile minime pentru realizarea unei justiții echitabile, condiții întregite cu legi organice cu privire la organizarea și funcționarea instanțelor judecătorești. Este necesar, de asemenea, a stabili unele garanții procedurale de natură să consolideze mecanismele de protecție a acestor drepturi”.

Curtea reține că emiterea actelor administrative referitoare la securitatea națională a Republicii Moldova este determinată de *situații excepționale*, care ar putea pune în pericol securitatea statului și ordinea publică, la fel în *situații excepționale* se circumscriu și actele administrative referitoare la exercitarea regimului stării excepționale, la măsurile de urgență luate de autoritățile publice în vederea combaterii calamităților naturale, incendiilor, epidemiilor, epizootiilor și altor fenomene de aceeași natură.

În aceeași ordine de idei, Curtea menționează că actele emise în situații excepționale trebuie să corespundă unor cerințe minime de legalitate (principiului legalității), care să servească ocrotirii interesului public și reține că legalitatea acestor acte va fi apreciată de instanța de judecată prin prisma scopului lor, care trebuie să fie ocrotirea interesului public, sancționând excesul de putere al autorităților publice.

Prin urmare, luând în considerație Hotărârea Curții Constituționale menționată supra precum și indicația Guvernului nr. 1513-244 din 17 mai 2014, Ministerul Justiției propune modificarea art. 21 și completarea cu art. 24¹, precum și de exclus lit. e) al articolului 4.

În conformitate cu pct. 1 al proiectului de lege actele administrative emise în situații excepționale sunt exceptate de la procedura generală de control al legalității actelor administrative, în acest sens, prin articolul 24¹, instanța de judecată poate fi sesizată doar pentru exercitarea controlului emiterii actelor referitoare la situațiile excepționale în vederea existenței următoarelor circumstanțe:

- a) existența situației excepționale la data la care a fost emis actul;
- b) competența autorității de a emite actul;
- c) existența interesului public care justifică emiterea actului administrativ.

Iar la articolul 21 se propune substituirea cuvintelor “nu poate fi suspendată” cu cuvintele “nu pot fi suspendate actele administrative prevăzute la art. 24¹, precum și”, pentru a încadra actele administrative specificate la art. 24¹ în lista actelor ce nu pot fi suspendate până la soluționarea definitivă a cauzei.

Scopul și obiectivele urmărite prin adoptarea actului normativ

Scopul prezentului proiect de lege constă în aducerea în concordanță a Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 cu Hotărârea Curții Constituționale nr. 5 din 11 februarie 2014.

Fundamentarea economico-financiară

Implementarea proiectului de față nu presupune cheltuieli financiare suplimentare.

Respectarea transparenței în procesul decizional

Proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 a fost plasat pe pagina web a Ministerului Justiției, compartimentul *Transparența decizională*, directoriul *Proiecte de acte normative remise spre coordonare*.

Viceministru

Nicolae Eșanu